

НАУКА І НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЗБІРНИК

МАТЕРІАЛИ ІХ ЗВІТНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВІННИЦЬКОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУTU
УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА»

соціально-гуманітарний
факультет
7-9 квітня 2009 р.

Вінниця • 2009

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ "УКРАЇНА"
ВІННИЦЬКИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

**НАУКА І НАВЧАЛЬНИЙ
ПРОЦЕС**
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЗБІРНИК

**МАТЕРІАЛИ ІХ ЗВІТНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ВІННИЦЬКОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
ІНСТИТУТУ УНІВЕРСИТЕТУ "УКРАЇНА"**

соціально-гуманітарний факультет
7-9 квітня 2009 р.

Вінниця • 2009

Наука і навчальний процес . Науково-методичний збірник матеріалів науково-практичної конференції соціально-гуманітарного факультету ВСЕУ Університету «Україна». /Кол.авт./ - Вінниця: Вінницький соціально-економічний інститут Університету «Україна», 2009. – 246 с.

У збірнику вміщені доповіді та виступи учасників ІХ звітної науково-практичної конференції Вінницького соціально-економічного інституту Університету «Україна» (викладачів і студентів соціально-гуманітарного факультету), яка відбулася 7-9 квітня 2009 р. Розглядаються питання з таких напрямів: філософське та соціально-політичне осмислення процесів розвитку українського суспільства; захист прав і свобод громадян у світлі вимог Конституції України; психологічні засади розвитку особистості у навчально-виховному процесі; соціально-педагогічна підтримка різних категорій населення; фізична реабілітація з особливими потребами.

Відповідальні за випуск: **Ф.М. Сохацький**, редакційна група Вінницького соціально-економічного інституту Університету «Україна» - **Г.М. Єфремова, І.І. Світлак, Т.О. Комар, О.В. Столяренко, О.Г. Чабан.**

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Вінницького соціально-економічного інституту Університету «Україна».

Дизайн та верстка: Карнацевич М.І., Пашелона Н.В.

© Вінницький соціально-економічний інститут
Університету «Україна»

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 ФІЛОСОФСЬКЕ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНЕ ОСМИСЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Лисогор В.М. Модель компонент морально-духовної культури підростаючого покоління	3
Гончарук О.В. Ділове спілкування німецькою мовою.....	6
Єфремова Г.М. Дошлюбні відносини в українській традиційній культурі.....	7
Жалюк О.П. Формування професійної компетентності студентів – фізреабілітологів у процесі вивчення іноземної мови.....	9
Костко Я.О. До проблеми написання навчальних посібників з розвитку професійного мовлення для студентів-інфілологів.....	11
Лисенко Л.Ю. Етапи розвитку соціокультурного компонента змісту навчання іноземної мови в європейській освіті.....	12
Ніколаєва І.В. Сучасні підходи у навчанні іноземних мов за професійним спрямуванням в Західній Європі.....	14
Осійський Ю.О. Причини зачуття в деструктивні, тоталітарні куль.....	18
Очеретяний В.В. Суспільно-політична діяльність М.А. Славинського в еміграції 1920-1940 рр.	20
Чернишенко Т.І. Психологічний підхід у викладанні іноземних мов.....	22
Андрощук Т. Іслам і сім'я.....	23
Бернацька Ж.В. Гендерна рівність чи соціальна дискримінація жінок в Україні.....	24
Богданова О.А. Нью-Йорк – фінансова і розважальна столиця США New York City.....	27
Боровська Ю. Проблема: батьки і діти.....	28
Бура Т.С. Кооперативне навчання.....	30
Бурковська Ю. Мотиви та соціальні наслідки розлучень.....	31
Вечірко Н.М. Населення Німеччини.....	33
Діброва Я.І. The Internet And Modern Life.....	36
Дунець М.О. Економіка як предмет та метод Economics as a Subject Matter and Method.....	38
Дунець М. Німеччина. Кулінарні традиції.....	39
Дурачинська Ю.В. Поширення англійської мови в інших країнах світу.....	41
Дурачинська Ю. Соціально-побутовий устрій української сім'ї дорадянської доби.....	42
Зая М.С. Історія англійської мови.....	45
Іванова І.І. Інтереси: їх природа та розвиток.....	46
Бернацька Ж.В., Кондратюк І.М. Розвиток малого бізнесу в Україні.....	48
Кубова В.Л. Система прокуратур України.....	50
Мельников В.В. "Politisches System Deutschlands".....	52
Міхайлідіс М. Порівняльна характеристика політичної системи Британії та України.....	54
Міхайлідіс М.В. Нормативно-правова база підтримки молодої сім'ї в Україні.....	56
Мудрик Т.С., Панчук М.Ю. Історія створення національної грошової одиниці.....	59
Романюк М. Народне мистецтво України.....	61
Пасіхова Е.Ю. Сексуальна революція.....	62
Тягун Я.І. Гомосексуалізм в практиці статевих стосунків.....	65
Черкаський С. Злочинність неповнолітніх.....	67
Шипуля І. Вплив батьківської сім'ї на формування моделі шлюбу молодої сім'ї.....	70
Шуберт А. Роль батьків у розвитку дитини.....	72
Гавінська І. Культура і цивілізація: проблема співвіднесення понять.....	73
Гуменюк А. Ф. Проблеми американської молоді.....	75
Дудатьєв І.А. Мова – найважливіший засіб людського спілкування.....	76
Казмірова М.В. Людина – найвища цінність суспільства.....	78
Курдюмова Г. Семантика мобільного телефону у молодіжному середовищі.....	79
Липач І.В. Вплив християнства на культуру Київської Русі.....	82
Литвинчук С. Рок-музика як фактор розвитку культури другої половини ХХ століття.....	83
Мороз М. Особистість і соціальний розвиток.....	85
РОЗДІЛ 2 ЗАХИСТ ПРАВ І СВОБОД ГРОМАДЯН У СВІТЛІ ВИМОГ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ	87
Світлак І.І. Медичне законодавство України: колізійні питання визначення правового статусу пацієнта.....	87
Скірський І.В. Інститут юридичної відповідальності держави перед особою.....	89

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ М.А. СЛАВИНСЬКОГО В ЕМІГРАЦІЇ 1920-1940 РР.

Суспільно-політична діяльність М. Славинського в еміграції розпочалася після закриття Української надзвичайної дипломатичної місії в Празі та характеризувалася плідними здобутками колишнього дипломата.

З 1920 р. професор М. Славинський здійснював виклади в Українській господарській академії (УГА) м. Подебради, а з 1923 року почав працювати там штатним викладачем, викладаючи курс лекцій з історії України та займаючись науковою роботою. УГА у 1931 р. була реорганізована в Український техніко-господарський інституту позаочного навчання, що через рік прийняв назву Український техніко-господарський інститут (УТГІ) [9, с. 6-8]. У 1934 р. для студентів УТГІ опубліковано підручник з курсу лекцій „Історія України”, який написав М. Славинський [7, с. 94]. У академічному виданні було висвітлено період української історії з найдавніших часів до кінця 20-х років ХХ століття [14, арк. 1-338]. Підручник М. Славинського „Історія України” перевидавався УТГІ ще протягом 1945 – 1950 рр. [10, с. 75].

До професорсько-викладацького персоналу УТГІ в міжвоєнний період крім М. Славинського та його дружини М. Славинської входили: Д. Антонович, В. Біднов, Л. Білецький, О. Бочковський, В. Доманицький, Д. Дорошенко, А. Животко, О. Лотоцький, В. Королів, С. Сірополко, В. Січинський, А. Яковлів [10, с. 28].

Педагогічне навантаження у М. Славинського під час роботи в УГА протягом 1925 – 1928 рр. становило лише 4 теоретичних години одного предмету без практичних занять [13, арк. 12]. Зокрема, у 1925 році М. Славинський читав курс Новітньої історії на економічно-кооперативному факультеті УГА [17, арк. 3]. Про свою науково-педагогічну діяльність в УГА М. Славинський свідчив у НКДБ УРСР: „Після ліквідації дипломатичної місії я працював професором Падебрадської господарчої академії, де читав лекції з історії України та історії Європи XIX століття” [1, арк. 55; 11, арк. 3].

З березня 1925 р. М. Славинський поєднує науково-педагогічну роботу в УГА з викладацькою діяльністю в Українському високому педагогічному інституті імені М. Драгоманова (УВПІ ім. Драгоманова) м. Прага [17, арк. 4] спочатку професором, а згодом і проректором [16, арк. 9]. У своєму клопотанні до керівництва УВПІ весною 1925 р. він просив дозволу: „.... доручити мені виклади по історії західно-європейських літератур для студентів довіреного вам інституту” [17, арк. 4]. І на допитах в Лукянівській в'язниці у 1945 р. про це засвідчував: „.... я був обраний професором Празького педагогічного інституту, де читав курси з історії західноєвропейської літератури та нової історії Європи” [1, арк. 55].

Свої наукові розвідки М. Славинський вміщував у наукових збірниках, які видавалися УВПІ ім. Драгоманова, зокрема, у першому томі праць „Драгоманівський збірник” була надрукована його стаття – „Перша українська еміграція в Чехії” [4, с. 382], та в „Журналі шкільного листування Українського Технічно-Господарського Інституту позаочного навчання” [6, с. 128]. У 1927 р. в Празі у видавничому фонді Українського високого педагогічного інституту імені М. Драгоманова, М.А. Славинський переклав і відредагував книгу творів Х. Вовка „Студії української стнографії та антропології”.

Тривала науково-педагогічна робота М. Славинського в Українському техніко-господарському інституті та Українському високому педагогічному інституті імені М. Драгоманова до середини 30-х років ХХ століття [1, арк. 55].

Перебуваючи на пенсії М. Славинський активно займався лише публіцистичною діяльністю, публікуючи свої рецензії та біографії відомих діячів української літератури та політиків. Зокрема, М. Славинський зробив рецензію під назвою: „Паралелі й додатки” на спогади К. Мацієвича „Життя моого сучасника” [18, арк. 1-138]. У 1930 р. заходами Празького Міжорганізаційного Комітету для вшанування пам'яті С. Петлюри було видано книгу про його діяльність „Збірник пам'яті Симона Петлюри (1879-1926)” [2, с. 7-15], в якій серед 16 статей різних авторів, зокрема І. Мазепи, С. Сірополка, О. Шульгина, В. Прокоповича, А. Яковлеві, містилась і

праця М. Славинського "Симон Петлюра (1879-1926)" [3, с. 21]. У 1933 р. М. Славинський написав біографію Лесі Українки, з нагоди 20-ї річниці смерті поетеси.

Перебуваючи в еміграції, М. Славинський не пориває зв'язків з пресою та надсилає свої публікації до чеських видань [12, арк. 12-14]. Публіцист розміщував свої статті в українських емігрантських виданнях таких, як: "Гуртуймося = Hurgujmosja", "Український Вісник" [6, с. 118, 240]. З Чехословаччини дипломат надсилає статті літературної тематики до української преси, зокрема для львівської газети "Діло" – органу УНДО та журналу "Літературно-науковий вісник", з яким співробітничав ще з 1900 р. [1, арк. 95 зв.].

З 1927 по 1938 рр. М. Славинський був постійним кореспондентом (співпрацівником) популярного громадсько-політичного тижневика "Тризуб", що виходив у Парижі за ініціативи С. Петлюри [1, арк. 141;], але співробітничати з часописом почав з часу його заснування у 1925 році [8]. Неодноразово в своїх статтях М. Славинський друкував замітки щодо суспільно-політичної ситуації в СРСР, виступав проти більшовицької ідеології та радянської системи в Україні, засуджуючи створення колгоспів, звертав увагу міжнародної громадськості на жорстокий терор в Україні [1, арк. 60]. У „Тризубі“ була опублікована і його праця "Наші монархісти", в якій він намагався висловити своє критичне ставлення до українського монархізму і його тогочасних речників, насамперед В. Липинського [4, с. 96-99]. Про свою співпрацю з виданням "Тризуб" згадував: „У 30-х роках крім того, я одержував пенсію та гонорар від редакції "Тризуб" за мої статті, вміщені в цій газеті“ [1, арк. 141].

Можна констатувати, що суспільно-політична, науково-педагогічна та публіцистична діяльність М. Славинського в еміграції належала до вагомих надбань громадської думки й публіцистики міжвоєнного періоду.

Література

1. Галузевий державний Архів Служби Безпеки України (далі ГДАСБ України), Ф. 6. – Спр. 71178 ФП.– 141 арк.
2. Збірник пам'яті Симона Петлюри (1879-1926). – К.: МП "Фенікс", 1992. – 260 с.
3. Литвин С. Суд історії: Симон Петлюра і петлюріана. – К. 2001. – 640 с.
4. Мукомела О. Максим Славінський // Київська старовина. – 1993. – № 5. – С. 97.; ЦДАВО України. – Ф. 4465. – Оп. 1. – Спр. 757. – 17 арк.
5. інституту ім.. Михайла Драгоманова у Празі Науковий збірник. Т.І. під загал редакцією В.Сімовича Прага 1929. – 576 с.
6. Савка М. Українська еміграційна преса у Чехословацькій республіці. (20 – 30-ті рр. ХХ ст.): Історико-бібліографічне дослідження . – Львів., 2002. – 308 с.
7. Славінський М.А. Історія України. Подебради, 1934. – 176 с.; Українська Господарська Академія в ЧСР. Подебради 1925-1935. Український Техніко-Господарський Інститут. Подебради-Регенсбург-Мюнхен 1932-1972. В 50-ліття заснування УГА і 40-ліття УТГІ. Видання Абсолівентів Української Господарської Академії і Українського Техніко-Госплодарського Інституту. – Т. III. – Нью-Йорк., 1972. – 278 с.
8. Тимошик М. Україніка в архівах, бібліотеках, редакціях і видавництвах Франції // www.archives.gov.ua/Publicat/Studii/Tymoshyk.rft
9. Українська Господарська Академія в ЧСР. Подебради 1925-1935. Український Техніко-Господарський Інститут. Подебради-Регенсбург-Мюнхен 1932-1972. В 50-ліття заснування УГА і 40-ліття УТГІ. Видання Абсолівентів Української Господарської Академії і Українського Техніко-Госплодарського Інституту. – Т. III. – Нью-Йорк., 1972. – 278 с.
10. Український Техніко-Господарський Інститут. Подебради-Регенсбург-Мюнхен 1932-1952. – Т. II. – Нью Йорк., – 1962. – 272 с.
11. Центральний державний архів вищих органів влади та управління (далі ЦДАВО України). – Ф. 3972. – Оп. 1. – Спр. 286. – 5 арк., Арк. – 3 .
12. ЦДАВО України. – Ф. 3519. – Оп. 1. – Спр. 15. – 30 арк.
13. ЦДАВО України. – Ф. 3795. – Оп. 1. – Спр. 132. – 32 арк.
14. ЦДАВО України. – Ф. 3795. – Оп. 3. – Спр. 59, – 338, арк.
15. ЦДАВО України. – Ф. 3795. – Оп. 3. – Спр. 60. – 276 арк.
16. ЦДАВО України. – Ф. 3972. – Оп. 1. – Спр. 129. – 31 арк.

17. ЦДАВО України. – Ф. 3972. – Оп. 1. – Спр. 286. – 5 арк.
18. ЦДАВО України. – Ф. 4465. – Оп. 1. – Спр. 754. – 382 арк.

УДК 37.018.

Чернишенко Т.І., вик.
ВСЕІ Університету «Україна», м. Вінниця

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Як відомо, тривалий, складний процес розвитку особистості і удосконалення її якості відбувається через ускладнення форм її психічної діяльності внаслідок невпинної активної взаємодії з навколошнім світом, подолання особистістю внутрішніх суперечностей, що постають внаслідок внутрішнього сприйняття нової інформації, інновацій, що за певних умов можна трактувати як бар'єр до сприйняття і відображення. Важливість володіння іноземними мовами для сучасного студента, який здобуває нефілологічний фах, на сьогодні не викликає сумнівів, з огляду на те, що з кожним роком, кількісно і якісно зростає міжнародна співпраця, як навчальних закладів так і держави загалом.

З іншого боку, важливим напрямом покращення рівня викладання, удосконалення навчального процесу іноземної мови у немовному вищому навчальному закладі є використання різноманітних методик, зокрема тих, що базуються на сучасних інформаційних технологіях, використання сучасних підходів до викладання, нових навчальних засобів, технічного оснащення, ефективних засобів перевірки та контролю знань тощо.

Як свідчить досвід, методи, що їх використовують для навчання іноземних мов студентам немовному вищому навчальному закладі, не завжди є дієвими та ефективними для студента немовному вищому закладі. Сьогодні перед викладачами, як ніколи, постає низка проблем зумовлених їхньою психологічною мотивацією, організаційною і професійною діяльністю: переважання технології, фахова різноманітність аудиторії, вимоги щодо продуктивності, підвищені вимоги аудиторії тощо. І відповідно, однією із стратегій, що забезпечить подолання труднощів і проблем професійного удосконалення викладачів, є використання різноманіття методик і підходів до викладання, подолання внутрішніх бар'єрів, що потребує певних зусиль.

Професійне удосконалення і адаптування академічних методик для ефективного навчання повинні базуватися на принципах і практиці навчання: а) створення атмосфери взаємоповаги та заохочування до активної участі; в) використання досвіду як викладачів, так і аудиторії; г) широке впровадження і поширення даних спільних досліджень; д) навчання з метою практичного використання знань; е) підтримка і заохочення учасників навчання. Кожен з цих принципів ґрунтуються на теорії та практиці навчання, педагогічній психології, тому дуже важливо відповісти на питання, яким методом викладачів з метою забезпечення ефективного програмування і здійснення навчання з використанням саме тих методів, які є найбільш ефективними для даної аудиторії.

Основним підходом у навчанні іноземної мови для студентів немовних спеціальностей є комунікативний підхід.

Варто відзначити важливість послідовного вивчення спеціальної лексики, тому підбираючи тексти, літературу, потрібно звернути увагу на навчальний план-перед вивченням спеціальної лексики іноземною мовою студенти повинні її знати рідною мовою. В основу методу повинно бути покладено навчально-орієнтовний підхід, який полягає у поєднанні спільних зусилля викладача і студентів щодо вибору змісту і методик вивчення мов – аналізується рівень засвоєння мови студентами, як мови так і фаховий. Далі проводиться навчання з нагодошуванням відповідно до потреб – на граматику, читання, аудіювання. Одним із важливих методів навчання є професійно орієнтоване мовлення студентів економістів є дискусія. Враховуючи недостатню кількість навчальних годин, потрібно максимально інтенсифікувати процес навчання усного мовлення, оскільки цей вид навчання є ефективним при навчанні усного професійного мовлення, практично орієнтований і може бути максимально використаний у фаховій діяльності студентів немовних ВУЗів.